

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . 1.—70
 == Sobotna izdaja: ==
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

== Inzerati: ==
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat „ 15 „
 za trikrat „ 13 „
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 2) vin
 == Poslano: ==
 enostolpna pettivrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 pošne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Avstrija Nemčiji.

Na Nemškem in pri nas dobro znana dr. Pavel Rohrbach in dr. E. Jäckh izdajata tednik »Das größere Deutschland« in tam stoji med drugim zapisano tudi to-le:

»Franc Ferdinand Este je bil prvi, ki je ravnotoliko z instinktom kakor z zavestjo veroval v pozitivno Avstrijo. Ko je on posegel v javne zadeve, tedaj se začela nova Avstrija: to je bilo pravo zgodovinsko poslanstvo prestolonaslednika. Pač je videl sredstva k cilju bolj jasno, kakor pa (bolj v slutnji pojmovane) cilje posamič. Zato se je ob njegovi rakvi lahko prepričalo, ali je bil trialist ali dualist ali sploh kaj neki je bil; ali Slovanom prijazen ali Madžarom sovražen ali kaj vendar neki. Morda si je o tem sam najmanj ubijal glavo. Usoda Avstrije: — množico narodov in jezikov — je vzel kot prvo dejstvo. Da mnoge v eni zvezi, v eni državi obdrži drugega poleg drugega, to je spoznal le tedaj in tako za moč, če se jim nekaj nudi, če se seže preko ljube navade (s katero se je prej stvar vlekle sem in tja in naprej), če se jim namreč nudi: veličino. Avstrija mora v celem razumu postati moč, če hoče ostati država. Ni si moč misliti boljše besede, ki bi boljše izražala ideal življenja in dela Franca Ferdinanda, kakor je ta: »Avstrijec ima domovino in ima tudi vzrok, da jo ljubi.« Tako Avstrijo je hotel vrniti prebivalcem avstrijske monarhije. Zaradi tega je padel; kajti sovraštvo in strah sta spoznala prav jasno cilj in moč prestonaslednikovega delovanja, prej kakor pa vera in ljubezen. Šele vsled njegove smrti se je nam Nemcem v Nemčiji začelo daniti, zakaj so ga oni drugi umorili.

In sedaj se v največji vojni vseh časov vrši boj ne samo za svetovno veljavo Nemčije, ampak tudi za veljavo te nove Avstrije. Usoda stare Avstrije, pa naj smo gledali nanjo ošabno, nežno, fatalistično ali nacionalistično, je zapečatena in iz te vojne more iziti le Avstrija Franca Ferdinanda. V bistvu jedru ne bo to več nemška Avstrija. Ošabnost moramo prepustiti samo sebi, toda nežni fatalisti in nacionalisti med nami morajo svoje sanje in čustva pokopati v grob.

Do nove Avstrije je treba dobiti novo, in sicer enotno, da, pozitivno razmerje.

In ravno ta Avstrija bo izpolnila eno najbolj globokih nemških potreb, katero nam lastna država ne more več izpolniti. Ona je nam — kaj je vse sama sebi, to je čisto njena zadeva — drugo nemško, naše prastaro kozmopolitično lice.

× × ×

Ta iznimek je prinesla tudi ugledna avstrijska revija »Österreichische Rund-

schau«. Da, nova Avstrija, to je naš cilj in naloga. Avstrija, različna od prejšnje, ne izključna last enega naroda, ampak skupna enako ljuba in ljubeča mati vseh svojih otrok. Avstrijski Slovani, in posebno mi Jugoslovani, smo vedno verovali in upali v tako novo Avstrijo, ker od kje neki naj bi vzeli naši očetje in bratje ono nadčloveško udanost, požrtvovalnost in junaštvo v trpljenju in smrti, kar vse dajejo radi v tej vojni za to novo Avstrijo. Res, samo nova, Franc Ferdinandova Avstrija more biti prava in velika Avstrija.

Iz gospodarske vojne.

Newyork izpodrinil London in Pariz. — Angleški kapitalisti kupujejo avstrijske državne papirje.

Angleški listi poročajo, da na newyorški borzi krožijo glasovi, da se pogaja Francija ondi radi najetja posojila v znesku dveh milijard; posojilo ima biti petdostotno in je določeno zgolj ameriškemu trgu. Kako hitro se pač časi izpreminjajo! Še pred malo leti se je zdelo, da se Pariz kar duši v preobilici zlata in vsi peteri deli sveta so se drage volje sprejemali kot dolžniki. Pariz je bil denarno središče sveta ter je že izpodrinil London — sedaj pa isti Pariz skuša nestalnost denarnega gospodarstva. Francija niti lastne denarne potrebe ne more več pokriti v Parizu. Kako je to mogoče?

Predvsem so se pariški finančni krogi, prezirajoč vsa svarila, daleč preko naravne meje zavezali in že pred vojno se je na francoskem denarnem trgu dejansko oglašala počasna denarna kriza. Vlada si ni znala drugače pomagati nego z izdajo novih bankovcev. Brez ozira na to, da francoski finančniki in premožni sloji že ob pričetku vojne niso imeli gotovega denarja, kar so dokazala tudi slaba vplačila že pred vojno razpisane posojila, je vojna popolnoma ustavila francosko gospodarsko življenje. Ozemlja, na katerih se razvijajo najdobičkanosnejše francoske industrije, je zasedel sovražnik ali pa so — kakor Champagne — vojno prizorišče; pariški tujski promet je zaustavljen, medtem ko je bil preje bogat vir zaslužka za bankirje pa dol do malega moža. Izvoz francoskih glavnih proizvodov: vin, čokolad, parfumerij, zdravil, ki je sicer donosal stotine milijonov lahkega zaslužka, je popolnoma zastal in globoka pobitost napolnjuje vse kroge francoskega prebivalstva.

Tujski promet je pa pomenjal za pariški trg tudi okrepitev bančnih poslov. Oni bogati ljudje, ki so običajno preživeli po en ali več mesecev na leto v Parizu, so navadno nalagali ondi tudi svoj denar in ga

hranili v bankah. Ogromna pariška denarna obilica se je tako opirala na kapitalije vseh delov sveta. Sedaj pa južni Američani, Avstralci in severni Američani ne morejo romati v Babel ob Seini; obračajo se v Newyork, kjer se zabavajo in uživajo življenje, kjer pa tudi nalagajo svoj denar. Že pred svetovno vojno je Newyork stremil za tem, da postane denarna centrala sveta, kar nam dokazujejo med drugimi tudi dolarski listi. Sedaj je Pariz šahmat, Newyork pa mladostnosveže delaven.

Pa ne samo pariške denarne posle, marveč tudi londonske poteza nase Newyork. Glavni činitelj pri tem na korist Newyorku je zopet nesmiselna angleška strast, da škoduje Nemčiji, kjer le more. Splošno se je mislilo, da bo Anglija kljub kaki vojni v polni meri zadostila svojim finančnim obveznostim, bodisi državnim ali trgovskim. Menica na London je imela zato večjo veljavo nego gotov denar. V tem oziru je Anglija razočarala cel svet. Vsaka v Londonu plačljiva menica se natančno preišče, če ne obsega morda nemških ali avstrijskih interesov, in če se pojavi le najmanjši sum, se plačilo odreče. Tudi v Nemčiji in Avstriji je bogatih ljudi, ki so del ali pa tudi celo vsoto svoje imovine naložili v londonskih vrednostnih papirjih. Le-ti sedaj ne dobe ne svojih kuponov ne papirjev, ker so pač Nemci ali Avstrijci. Ljudstvo pravi: Denar ne pozna prijateljstva. To je stara, izkušena resnica. Logično bi moralo potem tudi veljati: Denar ne pozna sovraštva. Preziranje te teorije bo London spravilo ob njegovo stalnišče kot finančne svetovne sile. Newyork je že danes nadkrilil London in Pariz. Količnik dlje pa bo trajala svetovna vojna, toliko bolj se bo ukoreninil v že davno zaželenih tleh prve finančne sile na zemlji. Saj se že sliši, da se bosta Anglija in Francija v juniju začeli pogajati z Morganom in drugimi finančnimi veličinami Amerike radi najetja skupnega posojila. Kakor se vidi, Američanom danes ne zadostuje več ena država, marveč zahtevajo skupno jamstvo.

V nasprotju s tem pojavom, ki ponižuje londonski ugled, je pa dejstvo, da danes mnogi angleški kapitalisti nakupujejo avstrijske državne papirje ter so si po ovinkih zagotovili celo vojno posojilo. Tem je kupčija več nego vse drugo ter so v skrajni opreki z angleško vlado. Sicer pa ta pojav ni nov. Ob vseh vojnah so angleški kapitalisti v kurzu padle državne papirje vojujočih se držav kupovali od prijatelja in sovražnika, da so potem po sklepu miru tirali kurz kvišku in jih z bogatim dobičkom prodali. Neki angleški list je že pred desetimi leti na cinčno-kupčijski način

preračunal vsote, ki so tako vojni bilanci dobrodošle kot aktiva.

Protialkoholni boj na Francoskem.

Dalekovidni mozeje na Francoskem so ravno med vojno začeli posebno vneto nastopati proti alkoholu. V najuglednejšem francoskem obzorniku, v pariški »Revue« je njen odlično znani urednik Jean Finot napisal 25 strani dolgo razpravo o alkoholnem vprašanju. Če je lenoba mati vsega zla, tako pravi, tedaj je alkohol njegov oče. Alkoholizem je kriv, da pada francosko prebivalstvo. V najbolj alkoholiziranih departementih Calvados, Seine-Inferieure, Eure in Somme doseže umrljivost največjo številko. Vsako leto umrje nad 2% prebivalstva; v Rusiji pa je l. 1912. znašala umrljivost le 1'64%. Pred vojsko je štela francoska 150.000 smrtnih slučajev jetike. Od teh jih pride polovica na alkoholike. Polovica podeželskih revežev, skoro vsi prebivalci jetnišnice so alkoholiki, kakor je to dognal zdravnik dr. L. Jaquet. Alkoholizem tudi zmanjšuje število rojstev. Otroci alkoholikov umirajo kakor muhe. Velik del jih pride v nečednost in zločin in dedne bolezni. Alkoholizem škodi odporni in delavni sili. Vsako leto se na Francoskem proda opojnih pijač za 1500 milijonov fr. Kakor je dognal M. Rieman, izgubi Francoska vsako leto vsled alkohola na dninah 900, na zmanjšani delavni zmoglosti pa 400 milijonov frankov. V francoskem vinogradništvu je naloženih 10 milijard frankov. Ta kapital nosi eno milijardo letne rente. Alkohol pripravi na leto za 100, jabolčnega vina (cidre) za 200 milijonov frankov. — Francoska šteje 1,600.000 vinogradnikov, 500.000 vinskih trgovcev in 50.000 destilaterjev. Več kakor 1 milijon ljudi ima davka prosto kuho žganja. Jean Finot pravi, da s prepovedjo absinta ni prav nič opravičeno in zato zahteva, da se alkohol podživi in domače žgalice odpravi; dvomi pa, da bi se ta cilj dosegel, kajti gospodje poslanci imajo skrbne oziroma na svoje volivce in kdo bi spravljal v nevarnost svojo zopetno izvolitev, ki se tako lepo izplača. Sicer pa Finot izjavlja, da se mora takoj prepovedati alkohol vsem vojakom in ranjencem, pri katerih alkohol otežuje, pogosto pa celo prepreči ozdravljenje.

Nemška vlada o belgijskem franklirerstvu.

Mednarodno vojno pravo določa, da so vojne stranke samo organizirane oborožene čete, ki imajo vojaški znak, opravilo in stoje pod odgovorno vojaško komando. Samo te organizirane vojaške čete imajo pravico in ugodnosti, ki jim jih daje

LISTEK.

Cadorna in Porro.

Slabosti italijanske vojske.

General Cadorna, sedanjí načelnik italijanskega generalnega štaba, je 61 let star. Rojen je bil dne 4. septembra 1850 v Pallanzi kot sin grofa Cadorne, iz rodbine, ki je bila Italiji že večkrat dala znamenitih častnikov in državnikov. Luigi Cadorna je vstopil 10 let star v vojaško vzgojevališče v Milanu. Pet let pozneje so ga sprejeli v vojaško akademijo v Milanu, od katere se je leta 1868. poslovil kot podporočnik generalnega štaba. Nato je dovršil tečaj vojne šole v Turinu, obenem pa je opravljal službo, najprej v nekem pehotnem polku, potem pa pri topništvu. Leta 1875. je postal stotnik. V tej dobi je priobčil več vojaških spisov, ki so vzbudili pozornost njegovih predstojnikov. Osem let pozneje je postal major pehote, leta 1886. je prestopil v generalni štab ter bil dodeljen 5. armadnemu zboru, ki mu je poveljeval general grof Pianell. Pianell je Cadorno zelo čislal in mu poveril raznih važnih del in nalog. Kmalu nato je bil Cadorna imenovan načelnikom

divizijskega štaba. Ker ga je Pianell hotel imeti v svoji bližini, so ga podelili divizijskemu poveljstvu v Veroni. V petih letih od 1887 do 1892 so se pri Veroni vršili razni važni oblegovalni manevri. Cadorna je uporabil svoje bivanje v Veroni v to, da je italijansko-avstrijsko mejo do zadnjih topografskih podrobnosti proučil. Leta 1892. je postal major in se mu je poverilo poveljstvo 10. polka bersaljerov, ki ga je njegovo vodstvo dvignilo nad običajno srednjo izobrazbo. V velikih manevrih v Abbruzzih je Cadorna dosegel uspeh, ki ga je postavil zelo v ospredje. Malo let pozneje je bil imenovan štabnim načelnikom vojnega zbora; podrejen je bil zaporedoma generalom Morra di Lavriana, Heuch in Baldissera. Dne 10. avgusta 1898 je bil Cadorna povišan v generalmajorja. V tej dobi je priobčil spis o taktičnih pravilih, ki so ga strokovnjaki zelo pohvalili. Istega leta je dobil poveljstvo nad brigado v Pistoji in leta 1905. je postal divizijski general. V tej lastnosti je poveljeval najprej diviziji v Jakinu, dve leti pozneje pa v Neapolju. Takrat približno je odstopil general Saletta kot šef generalnega štaba in med njegovimi nasledniki so imenovali tudi Cadorno. Izbran je bil pač drug. Leta 1910. je vlada poverila

Cadorni poveljstvo vojnega zbora v Genovi, leta 1911. pa so ga pozvali, da vodi italijanski generalni štab.

Cadorna je objavil več spisov; ne moremo pa ga prištevati pravim vojaškim pisateljem. Tudi pravi govornik ni. Kadar pa govori o vojaških vprašanjih, kadar kritikuje kak manever, tedaj so njegova izvajanja jasna, da poslušalce zavzamejo. Strateške nadarjenosti se mu ne more odrekati. Cadorna je odkrit značaj, docela miren in samostojen. To je dokazal že večkrat tudi nasproti ministrstvu. Pri tem je bil v nevarnosti, da si pokvari napredovanje. Rad se pogovarja z ljudmi iz nižjih slojev in zna z njimi ljubeznjivo občeati. Kadar izvršuje svojo vojaško službo, je zelo zapet in nedostopen, v civilnem življenju pa je izredno vesel in dobrodušen.

Podnačelnika italijanskega generalnega štaba, grofa Karola Porra, pa slikajo tako-le: Porro je sin senatorjev in ima sijajno karijero za sabo. Bil je šele generalmajor, ko ga je ministrski predsednik Fortis dne 4. decembra 1905 predlagal za državnega podtačelnika v vojnem ministrstvu, dasi ni bil poslanec, kar je v Italiji pogoj za to mesto. Ponudili so mu neki volilni okraj, toda Porro je ponudbo, da bi prišel kot milijenec vlade v državni

zbor, odklonil. Tako se je zgodilo, kar je v zgodovini italijanskega zbornice nezasišano, da je prisedel k ministrski mizi, ne da bi bil član zbornice. Šele s posebnim vladnim odlokom so mu morali za njegovo osebo podeliti to predpravo. Pozneje je bil Porro načelnik 10. divizije v Veroni, potem pa 5. v Milanu. Tekom svojega službovanja se je general Porro prepričal, da je italijanska armada nasproti drugim evropskim vojskam, zlasti nasproti armadama tedanjih njenih zaveznikov, zelo zaostala. Toda kot general v fronti ni imel priložnosti, pa tudi ni hotel svojega mnenja objaviti, da ne bi ljudstva razburil. Ko pa je lansko leto postal namesto odstopenega Giolittija ministrski predsednik Salandra, so mu splošno svetovali, da naj vojnega portfelja ne izroči nikomur drugemu kakor milanskemu divizionarju, generalu grofu Porru.

Pričela so se pogajanja zaradi prevzetja portfelja, in tedaj je Porro svoje nazore brezobzirno povedal in zahteval, da se mora ministrstvo Salandra zavezati, da Porrovo reformni načrt v celem obsegu sprejme, ne da bi črtalo tudi le pičico, ali pa se naj odreče njegovemu sodelovanju. General je jasno in natančno dokazal, da italijanski armadi, kar se tiče organi-

mednarodno pravo glede njihovih sovražnih dejanj proti sovražniku.

Mednarodno vojno pravo pozna tudi ljudsko bojevanje: Civilno prebivalstvo izvršuje sovražna dejanja proti sovražniku. Za tako ljudsko bojevanje civilnega prebivalstva pa ima mednarodno vojno pravo stroga in natančna pravila in kjer to ljudsko bojevanje ni urejeno po teh posebnih določilih, tam je vsaka civilna oseba, ki dela sovražna dejanja, v oči sovražnika navaden zločinec, za katerega je v vojski edina kazen — smrt.

Ob začetku svetovne vojske je vzbudilo veliko hrupa belgijsko franktirerstvo, kar je še vsem v živem spominu. Nemško vojaštvo je prišlo v deželo in preganjalo belgijske vojaške proti morju, belgijsko ljudstvo pa, kar ga je ostalo doma, civilno prebivalstvo, moški in ženske in otroci, so v veliki toda blazni in nepravilni ljubezni do domovine iz zasede streljali in metali kamene na nemške vojaške.

Spomenica nemške vlade, ki jo prinaša naš korespondenčni urad, navaja obilo dokumentov, zapisnikov in poverjenih poročil posameznih slučajih. Spomenica se glasi:

Takoj v začetku sedanje vojne je v Belgiji vzbujal divji ljudski boj proti nemškim četam, kar je bila flagrantna kršitev mednarodnega prava in kar je imelo za belgijsko ljudstvo in deželo najhujše posledice.

Ta boj od najsurovejših strasti združuje množice je divjal ves čas, ko so bile nemške čete na pohodu skozi Belgijo. Ko se je belgijska armada po trdovratnih bojih umaknila pred nemškimi četami, je belgijsko prebivalstvo v še nezasedenih krajih dežele na vse načine poizkušalo zaustaviti nemški pohod; pa tudi na krajih, kjer so že več časa stale nemške čete, se ni zbal škoditi in slabiti nemško vojno moč s podlimi in zavratnimi napadi.

Da se je belgijsko civilno prebivalstvo vseh stanov, starosti in obeh spolov z največjo podivjanostjo in besnostjo udeleževalo teh bojev proti nemškim četam, zato ima nemška vlada obilo prepričevalnega gradiva, ki sloni na uradnih, zlasti zaprišenih izpovedih ali pa službenih poročilih.

Kakor je razvidno iz zbranega gradiva, se je civilno prebivalstvo borilo proti nemškim četam na številnih krajih v provincah Lüttich, Luxemburg, Namur, Henne-gau, Brabant, v Vzhodni in Zahodni Flandriji; posebni grozoviti so bili boji v Aerschotu, Andenne, Dinantu in Louvainu (Löwen), o katerih je sestavila poročilo posebna preiskovalna komisija kršitve vojne prava. Može najrazličnejših stanov, delavce, tovarnarje, zdravnike, učitelje, celo duhovnike in žene in otroke se je zasačilo z orožjem v rokah; in krajih, iz katerih so se belgijske redne čete že davno umaknile, se je iz hiš in vrtov, s streh in kleti, v polju in iz gozdov streljalo na nemške čete. V bojih so se rabila sredstva, katerih bi se redne čete gotovo nikdar ne poslužile in tako se je našlo tudi velike množine lovskih pušk in lovskega streljiva, za starejših revolverjev in pištol in tako je bilo veliko ran prizadanih od strelcev z rjnem, »šrotom«, in od opeklin vročega kolomaza in vrele vode. Po vsem tem ni nobenega dvoma, da ljudske vojne v Belgiji niso vojevale samo posamezne osebe, ampak široke plasti in množice naroda.

Vojevanja belgijskega prebivalstva se na noben način ni dalo spraviti v soglasje s splošno priznanimi pravili mednarodnega prava. Ta pravila ločijo med organizirano in neorganizirano ljudsko vojsko.

zacije, oborožbe in discipline, marsikaj nedostaja, neizmerno mnogo pa, kar se tiče popolnjenja in dopolnjevanja življenja in streliva, ter da bi bile potrebne velikanske svote, da bi se ta armada usposobila za uspešno delo. Toda tedanji zakladni minister Rubini se je zahteval Porrovim, čeprav bi ga Salandra zelo rad imel v svojem kabinetu, odločno uprli, češ, da takih izdatkov Italija ne zmore. Porro pa je tudi vztrajal na svojem stališču ter se odpovedal važnemu mestu vojnega ministra. Salandra je potem na to mesto postavil generalmajorja Zupellija, rojenega v Avstriji, naturaliziranega Italijana. Porro so odškodovali s poveljništvom 6. armadnega zbora v Bolonji.

Novi vojni minister Zupelli pa je začel, ko je v avgustu 1914 izbruhnila evropska vojna in so mu bili dovolili izredne vojne kredite, o katerih se je svojčas toliko pisalo in govorilo, izvrševati del reform, ki jih je Porro zahteval, ter je skušal nedostatke v armadi odpraviti s tajno mobilizacijo, ki se je na tistem mesece in mesece izvajala.

General Porro pa so 1. aprila t. l. pozvali na mesto podnačelnika italijanskega generalnega štaba. Tega mesta dosedaj v proračunu ni bilo in se

Za organizirano ljudsko vojskovanje posebno postavljena mednarodna določila pri belgijskih franktirerjih gotovo niso bila podana. Kajti po soglasnih poročilih nemških vojaških poveljstev niso le v boju zasačene osebe imele na čelu nobenega odgovornega voditelja in tudi niso imele nobenih vojaških znakov. Belgijci franktirerjev tedaj ni mogli priznati za organizirane milice (oborožene) ali prostovoljne zборе v smislu vojnega prava. Na tem prav nič ne izpremeni dejstvo, da so se njihovih podjetij navidez udeleževali tudi belgijske vojaške osebe in stražniki belgijske »Garde civique« (javna garda). Ker te osebe same niso nosile nobenih vojaških znakov in so se med bojujoče mešale v svojih civilnih oblekah, tedaj se jim more priznati pravice bojujočih ravno tako malo kakor civilnemu prebivalstvu.

Celo belgijsko ljudsko vojsko se dá tedaj presojati le z vidika neorganiziranega oboroženega odpora. Ker je tak dovoljen samo v nezasedenem ozemlju, tedaj je bil brezdvoma na vseh krajih, ki so jih zasedle nemške čete, in posebno v Aerschotu, Ardenne in Louvainu, v nasprotju z mednarodnim pravom. Pa tudi v nezasedenih krajih, predvsem v Dinantu in okolici, je bilo to organizirano ljudsko bojevanje nedopustno, ker je imela belgijska vlada dovolj časa, da bi organizirala ljudski boj tako kakor to zahteva mednarodno pravo. Belgijka vlada je že leta in leta računala s tem, da se bo ob izbruhu nemško-francoske vojne sama zapletla v vojne dogodke, kajti kakor je dokazano, je začela pripravljati svojo mobilizacijo najmanj cel teden pred vzhodom nemških čet. Bilo ji je tedaj prav lahko svojemu civilnemu prebivalstvu, v kolikor ga je mislila porabiti za morebitno bojevanje, dati vojaške znake in odgovorne voditelje na čelo. Če je belgijska vlada v nekem poročilu, ki je po posredovanju neke nevtralne sile prišlo na nemško vlado, trdila, da je storila vse potrebne odredbe, tedaj to dokazuje, da bi lahko izpolnila označene pogoje; na vsak način pa se take odredbe v krajih, skozi katere so šle nemške čete, niso dejansko izvršile.

Razen tega, da v Belgiji niso bili podani mednarodno-pravni predpogoji za neorganizirano ljudsko bojevanje, se je pa to bojevanje vršilo na tak način, da že to zadostuje, da se za to ravnanje ne prizna vojnega prava. Kajti belgijski franktirerji navadno orožja niso odprto vodili in se sploh niso držali zakonov in običajev vojne. Po neizpodbojnih dokazih je dokazano, da je v celi vrsti slučajev belgijsko civilno prebivalstvo nemške čete pri dohodu navidez prijazno sprejelo, potem pa z nočjo ali ob drugi ugodni priliki z orožjem napadlo.

(Dalje.)

Koristen predlog za armadne dobave na Francoskem.

»Reichpost« poroča iz Zeneve: Brambi narodnih financ velja zakonski načrt, ki ga je v zbornici vložil socialistični poslanec Mistral v sporazumu s svojimi političnimi tovariši in za čegar sprejete se je v »Humanite« energično zavzel poslanec Compere-Morel. Poslanec Mistral je spravil ostre kritike, ki se dvigajo proti pretirano visokim dobičkom vojaških dobaviteljev, v konkretno obliko in zahteva, da se njihov čisti dobiček zniža na 10 odstotkov, oziroma omeji na ta način, da se zahteva od njih, da zneske, ki presegajo ta odstotni postavke, vrnejo državi. V to svrhu naj bi se vse dobave, ki presegajo 1000 fran-

je za izvrstnega vojskovodjo šele posebej in nalašč ustanovilo. V tej dobi, kar je Porro, ki ima dalekosežna pooblastila, skupaj z generalom Cadorno prevzel vrhovno vodstvo italijanske armade, skuša z vso energijo izvajati svoja načela. Svojega ideala, da bi italijansko armado preosnoval po nemškem vzorcu, kajpada ni mogel več doseči, ker so ga dogodki prehiteli, toda skušal je vsaj z neutrudljivimi pripravami preprečiti, česar se je najbolj bal, da bi splošna mobilizacija v celi deželi ne provzročila strašne zmede. Z drugimi nedostatkami, na katere je bil pred letom ob svojih pogajanjih z Rubiniem posebno opozarjal in njih posledicami, se je pač moral sprijazniti. To so: armada ni enotno oborožena, niti artiljerija, ki ima topove različnih sestavov, vsled tega pa seveda tudi različno strelivo, kar provzroča, da je popolnjenje in dopolnjevanje municije tem bolj zapleteno in zamotano. Tudi uniformiranje z novimi sivozelenimi oblekami je šele deloma izvedeno. Zato pa Porro ni optimist. Odločen nasprotnik je mnenja, ki je zlasti v Italiji doma, da morete pogum in navdušenje v vojni marsikaj nadomestiti, celo organizacijske pogoje.

kov, izročile v presojo posebnim komisijam, v katere naj se razen zastopnikov armade pritegnejo tudi delodajalci in delavci. Spricho razpoloženja, ki vlada med ljudstvom radi splošne draginje in spricho tendence med poslanci, da se ministre čim

najstrožje nadzoruje, je skoro gotovo, da bo Mistralov predlog sprejet, pa naj veleindustriji »naklonjeni« listi še toliko protestirajo, češ, da je v nevarnosti svoboda trgovine.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Pred splošnim italijanskim napadom ob Soči. — Brezuspešen sovražni artiljerijski ogenj na tirolski in koroški meji. — Garibaldinci plenijo.

Dunaj, 8. junija. (Kor. urad.) Uradno razglajajo:

Na Primorskem pripravlja sovražnik dozdnevno splošen napad na naše postojanke ob Soči. Njegovi dosedanja posamezni sunki pri Gradiški in pri Zagraju so bili krvavo odbiti.

V koroškem in tirolskem obmejnem ozemlju traja še vedno brezuspešen italijanski artiljerijski ogenj. Naše čete so prepodile tisti oddelek alincev, ki je zasedel Montepiano, ki leži južno od Landra. Okolico pri Ali so obiskali Garibaldinci, ki so plenili.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Uničen italijanski zrakoplov. — Nov letalski napad na Benetke.

Dunaj, 8. junija. (Kor. urad.) Uradno razglajajo:

Sovražni zrakoplov »Citta di Ferrara« je danes zjutraj ob 6. med povratno vožnjo z Reke mornariško letalo L48 (voditelj linijski ladjini poročnik Glassing, opazovalec mornariški kadet pl. Fritsch) južno-zahodno od Lošinja (Lussin) s strelji zažgalo in uničilo. Dva častnika in pet mož posadke je ujetih.

Mornariško letalo L47 (voditelj fregatni poročnik Banfield, opazovalec mornariški kadet pl. Strobl) je danes zjutraj na Benetke, in sicer na lope zrakoplovov na Muranu in Campu alto in na sovražne rušilce uspešno metalo bombe in povzročilo nekaj požarov, kakor tudi obstreljevalo s strojnimi puškami tabor šotorjev.

× × ×

Zrakoplov »Città di Ferrara« je dolg okoli 80 metrov. Italijansko zračno brodogradništvo je pet vodljivih zrakoplovov, ki so pa vsi starejše vrste. V zadnjem času so zgradili štiri moderne vodljive zrakoplove, in sicer »Città di Milano in »Città di Ferrara«, katerega so po uradnem poročilu naši zrakoplovci uničili, dva vodljiva zrakoplova pa še grade.

Uničeni italijanski zrakoplov »Città di Ferrara« nad Reko.

Budimpešta, 7. junija. (K. u.) Budimpeštanska korespondenca poroča: Tiskovni urad ogrskega ministrskega predsedstva obvešča: Bombe, ki jih je metal pozneje uničeni italijanski zrakoplov »Città di Ferrara« na Reko, so poškodovale posamezne tvornice, ki so pa nemoteno delale naprej. V ozemlju Reke je bilo ranjenih nekaj oseb. V sosednem avstrijskem ozemlju je bila ubita neka ženska. Med napadom je bilo prebivalstvo popolnoma mirno in je veselo pozdravljalo poročilo, da je zrakoplov uničen.

× × ×

Boji ob Soči.

»Grazer Tagblatt« poroča iz Curiha 7. junija: Italijani poročajo, da so se uneli ob Soči ljuti boji, ki še trajajo. Italijani so poslali k Soči ojačenja. Isti list poroča iz Rotterdama: Poročilo italijanskega armadnega vodstva z dne 6. junija je v nevtralnih krogih povzročilo veliko pozornost, ker odkrito priznava, da morajo Italijani ob svojih napadih na črto ob Soči premagati velike težave. Avstrijske čete so svoje postojanke izredno močno utrdile. Ojačenja dohajajo neprestano. Topov je zelo veliko; prodira se zato le počasi. Vojna sreča se menjava sem in tja. Uspehi so se mogli doseči le v obmejnem gorovju. Poročila italijanskega generalnega štaba tolažijo javno mnenje, da pošljejo v bojno črto po končani mobilizaciji nova ojačenja in da se takrat nastopi odločilno proti sovražniku.

Kako poročajo Italijani.

Dunaj, 7. junija. (Kor. ur.) Iz vojnega poročevalskega stana se poroča: Ni lahko priti vsem junaštvom, o katerih uradno poročajo Italijani, na dno. Če tudi poznamo dotične dogodke, jih je težko istovetiti z italijanskimi poročili.

Tako je poročal italijanski generalni štab 29. maja: Dne 26. maja so ob Forcelli di Lavarello pri Misurini oddelki alpinov v močni ofenzivi poglale v beg dve sovražni stotniji.

Stvar se je zgodila samoobsebi umevno čisto drugače. Na Forcelli di Lavarello se je vgnjezdila italijanska gorska artiljerija z infanterijo. Ko je pa pričela streljati na artiljerijo, je

ves italijanski oddelek zapustil kraj. Razven nekaj mrtvih ni ostal tam noben Italijan. — Pozneje so Italijani zopet zasedli Forcello di Lavarello. Italijani so izgubili 50 do 60 mož, mi pa 4 mrtve in 5 ranjenih.

V istem italijanskem vojnem poročilu se poroča, »da je italijanska pehota ojačena po finančni straži in artiljeriji prodirala od Peri na obeh bregovih Adiže proti Ali, osvojila vas Bilocante in Alo stalno zasedla. Boj je trajal od poldne do večera. Izgube so bile lahke«.

Zavzetje obmejnega kraja se je izvršilo tako-le: Tik severno od kraja je stal naš opazovalni oddelek, ki je šel natanko 161 mož. Ob 6. uri zjutraj so od meje prodirale tri kolone: dve stotniji in dva topova na obeh straneh Adiže, dve stotniji od Seghe skozi dolino Fredo in močnejša kolona, približno en bataljon z oddelkom strojnih pušk, gorsko baterijo in dvema poljskima topovima, čez Maldo Foppiano proti cerkvi v Ali. Ob pol 9. uri je stal sovražnik pri San Pjetru in je otvoril hud artiljerijski ogenj. Kljub temu je pa lastna pehota šele opoldne vkorakala v Alo, katero nismo branili. Tam je zaplenila trofeje, napisno desko z dvojnimi orlom finančne postaje in eno infanterijsko čepico, kar je odposlala v notranjost Italije.

Zlagani italijanski uspehi. — Resnica o bojih za prelaz Vale Interno. — Prelaz v naših rokah.

Dunaj, 7. junija. (Kor. ur.) Iz vojnega častniškega stana se poroča: Uradna italijanska vojna poročila se tako prikrojena, da bolj vplivajo na javno mnenje, kakor pa, da bi natančno poročali o bojih. To dokazuje uradno poročilo z dne 3. junija, ki v 60 tiskanih vrstah pripoveduje: Kralj se neprestano vozi ob bojni črti v raznih odsekih in je med drugimi dogodbinami izvedel tudi sledečo o sijajnem junaštvu alpskega bataljona Dromero v pasu Vale Interno, glavni točki Val Dagan. Rezervni podporočnik Ciochine je napadel ponoči premočno zasedene avstrijske strelske jarke in je dasi ranjen na roki, navduševal vojaške, da so nadaljevali boj. Poveljstvo je prevzel nato neki narednik, ki je pa bil ubit. Napad je vodil nato naprej drugi narednik Vico, ki je vdrl v strelski jarek, kjer so usmrtili 25 Avstrijcev, ostale so pa ujeli. Pobegnili jih je le nekaj. Ciochineju je izročil kralj sam, Vico pa namestnik načelnika generalnega štaba z nagovorom in s poljubom srebrno vojaško zaslužno svetinjo. — Boj se je dejansko tako-le razvil: Italijani so napadli prvič prelaz Val Interno 25. majnika ob 1. uri 30 minut ponoči. V jarku sta se nahajala takrat dva voda deželne brambe in dva voda črne vojske. Italijani so v tej noči res prepodili dve straži, in sicer eno iz prelaza Val Interno, drugo pa s skalnatega vrha 2291. Usmrčena sta bila ob tej priliki dva domobranca, eden se je pa ubil. A že zvečer dne 25. majnika so vrgli naši vodi Italijane z velikimi izgubami iz prelaza in so krvavo odbili vse nadaljnje italijanske napade. Za skalnati vrh 2291 so se nato vojskovali vsak dan, dokler ga niso naši končno 2. junija vzeli in ga obdržali. Posamezni uspehi, na katere se sklicujejo Italijani, so se torej izpremenili v neuspehe. V tistem odseku, na katerega opozarja italijansko poročilo, so se zadnji čas ustalile čez mejo naše straže, kar jasno dokazuje, da se nahaja prelaz trdno v naših rokah.

Italijani razdirajo svoje železniške proge.

Lugano, 7. junija. Železniško progo Milan—Verona so na mnogih krajih razdrli domačini in tudi rezervisti, ki bi morali iti pod orožje. Isto se je zgodilo s progo proti Turinu in Genovi kakor tudi med Florenco in Bologno.

Žrtve našega obstreljevanja Jakina.

Kolin, 7. junija. »Kölnische Volkszeitung« prinaša poročilo odlične osebe, ki je imela za časa obstreljevanja v Jakinu visoko mesto, da so na binokostni terek pokopali 60 oseb, 400 oseb pa je bilo ranjenih. Tudi druga škoda je velika. Ni čudno, da je bilo razburjenje tako veliko.

Upori v italijanski armadi.

Gurh, 6. junija. »Reichspost« poroča: Kakor javljajo listi se ponavljajo med italijanskim prebivalstvom upori. Vojno sodišče v Milanu je zopet

obrodilo 15 rezervistov radi revolucionarnega delovanja na osem let ječe.

7000 Italijanov hoče ostati na Bavarskem.

Monakovo. Na Bavarskem je dozdaj izjavilo 7000 Italijanov, da se nočejo vrniti v Italijo.

Opuščeno italijansko poročilo.

Chiasso. »Secolo« piše: Generalni štab ni ničesar poročal, a zamuda nas naj ne vznemirja. Občinstvo se mora učiti potrpežljivosti. Čete morajo utrjevati svoje postojanke. Ne more se dvomiti, da tudi glavno italijansko podjetje ob srednji Soči ugodno napreduje.

× × ×

Hudi boji pri Tolminu.

Solnograški listi javljajo iz Curia 6. t. m.: Kakor poročajo Italijani, se je pri Tolminu ob Soči vnel ljut boj, ki še traja. Italijani so morali poslati velika ojačenja, da so izravnali položaj, ki je bil nekaj časa zanje zelo kritičen.

Bivoli v italijanski armadi.

Genf, 8. junija. »Petit Parisien« piše, da Italija v svojih obmejnih bojih uporablja pol divje bivole. — »Corriere della Sera« poroča, da so bile pri Monte Corada žične ovire naravnost strašne; zato so spustili 500 bivolov, medtem ko so za njihovim hrbtom streljali s topovi. Bivoli so vsled grmenja zdijvali in pohodili žične ovire.

Ladijski topovi na fronti.

Lavarone, 7. junija. Italijani so uporabljali težke ladijske topove. Vendar se je razpočila komaj polovica granat. Nek ujetnik je izjavil, da, če bodo Italijani dobili nekaj težkih udarcev, bodo imeli v lastni deželi revolucijo.

Prvi obisk laških letalcev v Pulju.

»Polaer Tagblatt« z dne 3. t. m. piše: Sovražni letalec, na katerega smo od izbruha vojne zastoj čakali, se je pokazal zadnjo nedeljo ob pol 11. uri ponoči nad Puljem. Dotlej taki nenačrtovani in neželjeni obiski niso nikdar motili miru našega prebivalstva. Maloštevilne priče njegovega prihoda soglasno poročajo, da je čut radovednosti nadvladoval čut skrbi in da se je oglasila v njih neka čudna napetost v pričakovanju dogodkov, ki imajo priti. Tu — nenadoma blisk in eksplozija, ki se je precej daleč naokrog močno slišala. K sreči je letalec zgrešil očitno nameravani cilj in so vse bombe — štiri po številu — padle v bližino zasebnih stanovanj, kjer niso napravile nobene imena vredne škode. Žrtev detonacije je pa seveda postalo nekaj šip v oknih in žaluzij. K sreči ni bil ubit ali ranjen noben človek. Prebivalstvo je bilo mirno. Prvo razburjenje najbolj prizadetih je kmalu izginilo in drugi dan se je z veliko hladnokrvnostjo razpravljalo o akciji sovražnega letalca, vsekakor splošno.

Dubrovnik v slučaju vojnih operacij.

Občinski upravitelj v Dubrovniku je z ozirom na vprašanja, ali je meščanstvo Dubrovnika in Gruža v nevarnosti vsled novega razvoja vojne, obelodanil razglas, v katerem se to vprašanje razlaga. V slučaju vojnih operacij se meščanstvu ne more garantirati popolna varnost; razen tega bi moglo v tem slučaju tudi one rodovine, ki žive od dohodkov iz državne blagajne, priti v težek finančni položaj s tem, ker bi se iz mesta umaknile vse civilne državne oblasti ter občina ne bi bila vstanu komu pomagati. Zato se prepušča previdnosti vsakega, ako hoče oditi iz mesta ali pa ostati v mestu. Tisti, ki žele oditi, se morajo prigrisati občinskemu uradu, da se potrebna navodila.

× × ×

Italijanski kralj obiskuje že deset dni bojno črto.

Frankobrod. »Frankf. Ztg.« poroča iz Rima: »Giornale d'Italia« poroča, da obiskuje italijanski kralj že deset dni bojno črto.

× × ×

Italijani že jadikujejo.

Lugano. Nemirne duhove v Italiji je zelo razburilo Cadornovo poročilo z dne 4. junija. Priznanje, da ni mogoče več prodirati in da so boji v sredo pri Tolminu različno izpadli, tolmačijo tako, da se je italijanski napadalen poizkus izjalovil. Časopisi pomirujejo prebivalstvo. »Corriere della sera« kljub temu priznava, da je avstrijska postojanka premočna in opozarja, da se lahko čaka na vsako odločitev cele tedne. Javno mnenje seveda primerja sedanja poročila s poročili prvega tedna vojske, ko je italijansko časopisje pisalo, da vidijo italijanski vojaki že Trst. Po 36urnem molku mora Rusija priznati Italiji, da je izgubila Przemysl.

× × ×

Strojna puška na drevesu.

Zaplemba avstrijskih in nemških ladij v Italiji.

Genf, 8. junija. »Information« poroča, da so italijanske oblasti dosedaj zaplenile 57 avstrijskih in nemških ladij skupno z 216.710 tonami po raznih italijanskih pristaniščih v Sredozemskem in Jadranskem morju.

× × ×

70 milijonov za italijansko časopisje.

Bern, 7. junija. Moskovski list »Ruskija Vjedomosti« poroča, da so agenti Barrera italijanskim listom, ki so hujskali na vojsko, izplačali do izbruha vojske 70 milijonov frankov v zlatu. V tej vsoti pa niso všteti zneski, ki jih je dobil d'Annunzio in ki presegajo milijon frankov.

× × ×

Pomiloščenje v Milanu.

Lugano. (Kor. urad.) Italijansko ministrstvo je pregled kazni ob izbruhu vojske raztegnilo tudi na zločine in prestopke ob zadnjih nemirih v Milanu. Milansko sodišče je obsodilo v visoke kazni 14 sodnih uradnikov, ker so kradli na škodo države.

× × ×

Savov o uspehih Italije.

Dunaj, 5. junija. »Südslavische Korrespondenz« prinaša izjavo bolgarskega generala Savova, ki je izjavil, da ima zelo malo upanja v uspeh italijanske armade, naglašajoč, da po tem, kar on ve, so avstrijske meje popolnoma zavarovane, in sicer tako, da bi mogla Italija prej računati z avstrijsko ofenzivo.

Prodiranje Srbov v Albanijo.

Sofija. (Kor. ur.) »Agence Telegr. Bulgare« poroča, da prodirajo Srbi v široki črti v severno Albanijo. O dalekosežnosti operacij molče, da bodo stali velesile pred dovršeno dejstvo. Poluradna poročila navajajo boje z Albanci, katerih število pa povečavajo. Srbske čete so zasedle važna kraja Podgradec in Piskopeo, ki so ju svojčas Srbi izpraznili vsled avstrijske grožnje. Grki in Bolgari so radi novih srbskih manevrov presenečeni. Istočasno se konstatira, da se srbski armadi čisto nič ne mudi nastopiti proti avstrijskim četam in da rajši zaseda ozemlja, ki jih nihče ne brani, kar so sploh delali tudi v vojski na Balkanu s Turki.

Balkanci in trojni sporazum.

Frankobrod. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Odposlanci sporazuma delajo v Sofiji z vsemi silami na to, da bi pridobili Bolgarijo zase. Ponujajo ji toliko, da so zato v Sofiji upravičeno nezaupljivi. Popolnoma so postavili na glavo

politiko, ki jo je dozdaj zasledovala Rusija nasproti Srbiji. Bolgarija je kljub vadam hladna.

Kolin. Neka brzojavka iz Sofije izvaja: Rusom prijazni krogi so nevoljni na ruske zaveznike v sporazumu, Rusija velikansko žrtvuje, zavezniki pa osobito radi na nevarnih mestih uporabljajo manj vredne temnopoltne čete. Opozarjajo že, če bi Rusija svojih stoletnih načrtov morebiti ne dosegla lažje, ako se pridruži Turčiji in osrednjima državama, kakor politiki, ki izroča Rusijo dobrohotnosti Francije, Anglije in zdaj še Italije. Sporazum je po pristopu Italije moralno izgubil, vojaško ga pa Italija ne bo rešila.

Manchester. »Manchester Guardian« objavlja dopis nekega Grka, ki izvaja: Grki ljubijo Rusijo, a se je tudi zelo boje. Grška, Rumunija in Bolgarija so resno presodile, če bi združile svoje armade z armadami zaveznikov, a Grey je žal izjavil v državnem zboru, da tako Francija kakor Anglija soglašata, da postane Carigrad z Dardanelami ruski. To bi uničilo takoj polovico helenizma in pozneje ves helenizem.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Novi uspehi v Galiciji. — Zopet ujetih 6200 Rusov.

Dunaj, 8. junija. (Kor. urad.) Uradno razglašajo:

V ozemlju ob Prutu in ob Dnjestru so zvezne čete včeraj nadaljevale napad čez Lanczyn, Nadworno, Kalusz, potisnile so sovražnika proti Stanislawu in Haliczu nazaj, se razširjale na levem bregu Dnjestra vzhodno in severno od Zurawna in so zopet ujele 6200 Rusov. Sicer je položaj na severu neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Vzhodno bojišče.

Napredovanje proti Lvovu.

Berlin, 8. junija. (Kor. urad.) Uradno razglašajo:

Naš napad proti kraju šavli in vzhodno od Dubisse napreduje.

Vzhodno od Przemysla je položaj splošno neizpremenjen.

Na vrhovih pri Nowossyny severno-vzhodno od Zurawna so čete generala pl. Linsingena sovražnika zopet porazile. Zasedovanje je došlo do črte Bukaczowce južno od Hodorowa, južno od Molodynce.

Južno od Dnjestra smo prekorčili odsek Siwka in smo dosegli Myslow, Wojnilkow, Seredno in Kolodziejow.

Dnevni plen znaša 4200 ujetnikov, 4 topove in 12 strojnih pušk.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

RUSKO URADNO POROČILO.

(Berliner Tagblatt.)

Petrograd, 5. junija. Generalni štab poroča: 2. in 3. junija so se okoli Šawl vršile za obe stranki brezpomembe praskke. Ob Bobru je sovražnik 2. junija s težko artiljerijo obstreljeval Osovec. Na frontah ob Narewu in na levem bregu Visle nič novega.

V Galiciji smo imeli na Sanovem bregu višje od izliva Wisloka zopet nov uspeh in to posebno vzhodno od Rudnika pri vasi Nowoselec; naše čete so podile 3. junija sovražnika v nerednem umikanju. Na desnem bregu Sana je sovražnik nadaljeval svoj napad v dolini Wisnia; boj še traja. Med Przemyslom in Dnjestrom smo pri Krukenici zopet zavrtili sovražnika z ogromnimi izgubami. Med rekama Tysmenico in Stryem so naše čete ustavile sovražno napredovanje in zopet šle na mostišča ob Dnjestru. V noči 3. junija je hotel sovražnik vstopiti v te zakope, sledeč za petami našim četam, toda povsod smo ga zavrtili in pustil je cele kupe mrličev pred našimi zakopi. Pri ponočnih protinapadih smo ujeli 700 mož, med njimi 17 častnikov in zaplenili nekaj strojnih pušk.

× × ×

KAKO JE BIL ZASEDEN PRZEMYSL.

Dunaj, 7. junija. (Kor. urad.) Iz vojnega poročevalskega stana se poroča: Neki oči-videc poroča o dogodkih ob zavzetju Przemysla:

Hitro prodiranje zaveznikov po zmagi v zapadni Galiciji je Ruse očitno docela presenetilo. Vedno iznova so upali, da z uvrstitvijo hitro dovedenih ojačenj na raznih ugodnih točkah, zlasti ob Wisloki in Wisloku, ustavijo zmagovito prodiranje in obvarujejo Przemysl, mogočno opirališče carskega gospodstva v Galiciji, obleganja. Zato so tudi znatne dele trdnjavske posadke poslali na pomoč poljski armadi in jih tako potegnili v vrtinec porazov, ki so hitro sledili drug drugemu. Z neverjetno brzino so se zavezniški bližali Przemyslu in presenetili slabo posadko, ki sedaj ni imela moči, da bi držala razsežne prednje postojanke, marveč jih je morala prepustiti navalu zaveznikov, zlasti od zapada prodirajoči kavalerijski četni diviziji Bernd in od jugozapada prihajajočemu 10. zboru. Skoro se je zdelo, da bo tudi pas trdnjaskih zgradb služil le kot postojanka zadnjim četam, ki naj bi množicam čez San valečih se poraženih ruskih čet omogočile, da bi pustile sovražnika nekoliko za sabo. 10. armadni zbor je tudi takoj, to je 16. maja, prešel k napadu. Kljub temu, da so se za artiljerijsko pripravo mogli uporabiti samo poljski topovi, so naši — kljub ljuti ruski brambi — z enim zamahom prodrli do roba obrvnega pasu v jugozapadnem odseku in zlasti pri trdnjaski zgradbi Pralkovce. Tu pa ni šlo dalje, ker za porušitev solidnih ovir in betoniranih zgradb poljska artiljerija ni zadostovala. Medtem je v Przemysl dospelo povelje vrhovnega poveljnika velikega kneza Nikolajeviča, da ima posadka braniti trdnjavo do skrajnosti; obenem je povelje javilo, da pridejo posadki na pomoč znatna ojačenja. Tesno ob sovražniku ležeči 10. zbor ni dal posadki trenutka pokoja. Medtem se je izvršila obkolitev trdnjave na jugu in kmalu tudi na severu. Proti koncu maja je polagoma dospela težka artiljerija zaveznikov, katero so na njenem potu močno zamudili razdrti mostovi. Komaj je k 10. zboru dospelo nekaj težkih baterij, že se je otvoril ogenj zlasti proti hudo stiskanemu fortu Pralkovce. Ko so se pokazali učinki ognja, je prešla pehota k naskoku in vzela fort zvečer 29. maja. Ruska posadka je bila medtem temu močno ogroženemu odseku posvetila razumljivo pozornost in ga znatno ojačila z artiljerijo. Ko so Pralkovci padli, so spravili semkaj vso rezervno artiljerijo v trdnjavi in vse topove, ki so jih mogli na drugih fortih pogrešiti, in začeli brambni boj. Kmalu se je usula na Pralkovce gosta toča krogel, da ni bilo mogoče ostati v fortu. Artiljerija se je morala vzeti nazaj, a utrdila se je zopet na višinskih postojankah pred ovirami in preprečila Rusom poizkus, da bi iznova zasedli fort. Tako je ostala rana, ki je bila zadana trdnjaskemu pasu, odprta, in Rusi so morali imeti ondi vedno pripravljene množine svoje artiljerije, da bi se mogli uspešno boriti proti vsakemu ponovnemu poizkusu naših, da udro noter. Medtem se je tudi pred severno fronto, kjer je stala bavarska divizija generalnega poročnika Kneusel, ojačena z nekoliko pruske garde in enim pruskim pešpolkom, kakor tudi s pešbataljonom neke honvedne konjeniške divizije, — po zmagi pri Radymnu zaprl prostor do Sana; ko je dospela težka artiljerija, se je 30. maja opoldne začelo z obstreljevanjem odseka med Ujkowicami in Dunkovickom, v katerem se nahajajo trdnjavske zgradbe 10, 10A, 11A in 11 z več medzgradbami. Od dvomljivih gorskih topov do 42-centimeterskih velikanov so začeli tu svoje delo vsi kalibri avstro-ogrske in nemške artiljerije. S strahotno natančnostjo in učinkom so ognjena žrela obdelovala odsek, zlasti pa zgradbe 10A, 11A in 11. Delo je bistveno pospešila okol-

Ujete Ruse z zaplenjenimi ruskimi topovi peljejo skozi Gorlice.

nost, da so mogli Rusi postaviti nasproti relativno malo artiljerije, saj je bila njena večina vezana na južozapadni fronti po 10. zboru. Sicer je pa smatral Rus napad proti temu najmočnejšemu delu pasu za demonstracijo, ki naj bi samo odvrnila pozornost od južne fronte. Utrdbe in zlasti ovrni pasovi so bili tako močni, da se je moralo obstreljevanje dne 31. maja nadaljevati, vendar pa si je infanterija ponoči napravila pot do blizu postojank. Opoldne 31. maja je v ognju nastopil odmor. Neki pruski podčastnik se je splazil iz kritja proti 11A, da poizve učinek ognja. Našel je več vrzeli v ovirah in opazil, da strelske line v utrdbah niso zasedene. Z roko je poklical k sebi več vojakov in z njimi splezal na prsobran. Rusi so bili med strašnim ognjem zapustili fort in se pomaknili nazaj v postojanke v ozadiju. Ko je nastopil opoldne artiljerijski odmor, so hiteli nazaj v postojanke. Že je pa podčastnik z nekaj ljudmi priplezal na prsobran. Pred grozeče namerjenimi puškami so Rusi iznenadeni obstali. Posamezni izmed njih so pometali proč orožje in dvignili roke. Medtem so pa tudi bližnje stotnije opazile početje malega krdela ter planile naprej. V hipu so bile postojanke polne napadalcev, ki so rusko protibrambo v kratkem ljutem boju hitro zlomile. 10A in 11A z medzgradbami sta bila vzeta. Ob osvojitvi med 11A in 11 ležečih pehotnih postojank so se honvedni huzarji borili peš. S stališča četnega poveljnika je bilo videti kakor da bi bilo nastopilo umikanje, ker so se nenadoma pokazale rojne črte, ki so šle nazaj iz postojank. Kmalu se je pa pokazalo, da so bili to razoroženi ujetniki. Sedaj je tudi 11 (Dunkowicki), dasi je bil v najboljšem brambnem stanju in je najmanj trpel, razvil belo zastavo. Sedaj so se obrnili zmagovalci na levo in desno, da razvijejo pas. Rusi so pa končno le uvideli, da preti tu največja nevarnost. Rezerve so hitele tje. Škode sicer niso mogle več popraviti, z ljutim protinapadom so pa preprečile prodiranje proti cestni zaporu pri Dunkowicku, trdnem oporišču in okopu.

Kmalu je prišel protisunek v smeri 10A in 11A, ki je bil po vročem boju s sodelovanjem artiljerije, ki je z obudovanja vrednim razumevanjem podpirala pehoto, odbit. Ti težki boji so izpolnili 1. junij. Zvečer je pa bila vzeta cestna zapora.

Tudi na zapadnem krilu je bila prišla infanterija do utrdbe 10. 9A je poizkušal zrušiti njeno napredovanje s krilnim ognjem, a težka artiljerija ga je nemudoma tako bombardirala, da je hitro umolknil. 10 je bil pa tako močan, da infanterija ni mogla naskočiti preko intaktnih ovir. Za neposredno pomoč je bila pri roki le ena lahka baterija; težka je morala ogenj ustaviti, da bi ne škodila lastnim ljudem. Lahka baterija je izpolnila čas do večera s tem, da je z najboljšim uspehom obstreljevala točko za točko na prsobranu. Ponoči je šla infanterija za 1000 metrov nazaj, da bi mogli zjutraj pričeti svoje delo težki 42-cm in 30,5-cm topovi. Že po malo streljih je bilo videti, kako so se iz utrdbe dvignili oblaki dima in takoj nato se je učinek ognja pokazal tudi v tem, da se je posadka, ki je bila v utrdbi s kvišku dvignjenimi rokami prikazala na prsobranu in se vdala prihiteli pehoti. Prepozno so hitele na pomoč ruske rezerve; naši so že bili prodrli v utrdbo in krvavo odbili te napade.

Medtem je 2. junija skupina, ki je bila zavzela Dunkowicki, po krepki artiljerijski pripravi prodrla proti postojanki, ki so jo zasedli Rusi severno od Zuravice. Zlasti krog lesenega tabora in sosednih višin se je razvil ljut boj, ki se je končal s tem, da so bili Rusi vrženi nazaj. Zavezniki so še zvečer dospeli na višine severno od Zuravice in se pripravljali na napad na utrdbe. Ko so pa prvi oddelki prodrli naprej, so našli te zgradbe prazne. Demoralizirani po obstreljevanju in težkih porazih, so se morali Rusi odločiti, da prepuste Przemysl brez zadnjega odpora v trdnjavi, dasi je bilo znano, da je poljska armada nameravala splošen napad in je bil ukaz skrajni odpor; Rusi niso hoteli čakati na uspeh te rešitve obetajoče akcije. Čete glasom izjav ujetnikov niso mogle več prenesti ponovnega artiljerijskega ognja. Lepi uspeh je bil dejansko v prvi vrsti zahvaliti težki artiljeriji, katere delo je infanteriji silno olajšalo nalogo. Značilno je, da napad na najmočnejšo fronto skupino Kneusel ni stal mnogo več nego 500 mrtvih in ranjenih, medtem ko je ob prvem obleganju samo pred Dunkowickom obležalo 4000 mrtvih Rusov, ne da bi se bili približali robu ovir.

PLEN PRI ZAVZETJU IZ PRZEMYSLA.

Vojni poročevalec lista »Reichspost« poroča: Pri zavzetju Przemysla je padlo v zavezniške roke 7000 ujetnikov, 31 topov in 30 strojnih pušk.

KAKO SODIJO NAŠI SOVRAZNIKI O PADCU PRZEMYSLA.

V Franciji so dolgo prikrivali neugoden ruski položaj na gališkem bojišču. Zdaj seveda več ne prikrivajo, da je Przemysl

padel. Priznavajo, da je padec važen. Presenečeni so, dasi so vojaški krogi po silovitem prodiranju zaveznikov računali s padcem trdnjave. Vojaški kritik »Matina« piše med drugim, da se Przemysl ni mogel več držati odkar je bila prekoračena reka San in odkar so prodirali zavezniki severno od Sambora proti zgornjemu Dnestru in proti Stryju. Položaj je za Ruse po »Matinu« zelo resen. Sodi se, da se bodo branili Rusi zopet pri Grodeku. »Temps« sodi bolj zaupljivo. Piše: Padec Przemysla se mora obžalovati, a sklepati ne moremo, da je zato že naš zaveznik premagan. Izpraznil je trdnjavo, ker če bi jo bil branil, bi bil moral žrtvovati 100.000 mož. Podpolkovnik Rousset izvaja v »Liberté«, da uspeh generala Irmanova pri Seniawu ni rodil tistega uspeha, ki so ga pričakovali. Francoze poziva, naj z odločnostjo in trdno voljo razbremene zaveznike, ki se nahajajo v sili. Dopisnik »Timesa« v Petrogradu zahteva, naj preskrbe Rusiji več streliva in vojne opreme, ker je ne more dovolj pripraviti ruska industrija.

RUSI ODPELJALI IZ PRZEMYSLA 6000 TALNIKOV.

Iz vojnega poročevalskega stana poročajo: Ko so bili Rusi še gospodarji Przemysla, so zbrali 12.000 mestnih prebivalcev. Od teh so jih odbrali 6000 in jih ne glede na narodnost ali vero kot talnike odpeljali v Rusijo.

V štabu generala Mackensena so prepričani, da se sovražnik sploh ne bo mogel več uspešno upirati, kajti izkušnja uči, da ruski odpor takoj ponehava, kakor hitro prične delovati najtežja artiljerija.

× × ×

UNIČENA RUSKA DIVIZIJA PRI KOLOMEJI.

Budimpešta. Neki ranjeni ruski častnik poroča o poizkusu Rusov, da bi zopet osvojili Kolomejo. Ruska divizija, ki je štela 13.000 mož, je prostovoljno izjavila, da hoče zopet osvojiti Kolomejo. General Ivanov je s carjevim dovoljenjem obljubil, da pripade vsa zasebna in državna last in vse pohištvo diviziji, če osvoji Kolomejo. Pričakovali niso, da bi Avstriji mesto resno branili. V boju se je žrtvovala ruska inteligenca, ki je izključno tvorila divizijo. V Rusiji so radi dolge vojske vznevoljeni in ker ne upajo več na zmago carjevega orožja. Rusi so se že naveličali vojske, v kateri pade vsak dan na tisoče mož. Prisiljeni so pa, da se morajo vojskovati, ker veliki knez Nikolaj Nikolajevič trdi, da potrebuje Rusija Galicijo. Če se vrnemo domov, ne da jo vzamemo, nas decimirajo. Kdor pozna položaj, vé, da kar obljubi, izpolni in da pusti izvajati svoja povelja. To je tudi vzrok, zakaj da se vojskujejo Rusi do zadnje kaplje krvi. Če tu poginejo ali če jih pomore doma, je vse eno; tu je častno pasti, v Rusiji pa ... o tem boljše, da se ne govori. Prostovoljce Ivanove divizije so urili za bojno črto. Prodrali so do Szlobuda—Lesnice, kjer so otvorili ljut ogenj šrapnelov proti Kolomeji, na katerega so Avstriji komaj odgovarjali. Divizija je 16. maja splošno napadla. Proti mestu so prodirali v obliki podkve. Mesto je obdajalo šest vrst žičnih ograj in utrdbe, ki so jih branili topovi, strojne puške in pehota. Avstrijem je poveljeval general Czubka, ki je z nekega griča opazoval ruske operacije. V predmestju so že čuli ropot kosaških konj, ko je ukazal general, naj prično grmeti naši topovi. Rusi so se bližali v rojnih črtah. Avstrijski ogenj je že po prvih salvah podrpl prve ruske črte. Avstriji so hoteli, da pade odločitev pred mestom in so dopustili, da se je sovražnik približal žičnim ograjam. Salva za salvo je kosila ruske črte. Ko je vzšlo solnce, je ležalo na bojišču nad 6000 mrtvih in 3000 ranjenec, ostali so se vdali.

× × ×

NEMŠKI CESAR ODLIKOVAL NAŠEGA PRESTOLONASLEDNIKA.

Berlin, 9. junija. (K. u.) »Reichsanzeiger« poroča: Nadvojvodu Jožefu Ferdinandu je podeljen križ in zvezda velikega komtura kraljevskega hišnega reda Hohenzollerncev z meči.

× × ×

PRESTOLONASLEDNIK NADVOJVODA JOŽEF FERDINAND POROČAL CESARJU.

Dunaj, 9. junija. (K. u.) Nadvojvoda Karel Franc Jožef se je vrnil na Dunaj z obiska bojišča pri Przemyslu, da poroča cesarju o položaju.

× × ×

PRED IZPRAZNITVIJO VZHODNE GALICIJE.

Krakov. Ruski gubernatorji so v svojih gubernijah razglasili, da »do preklica« dohod v Rdečo Rusijo (Galicijo) ni dovoljen. Iz Galicije izganjajo vse sumljive ljudi. Ruski generalni štab namreč sodi, da bodo morali pozorišče bojev kmalu premestiti k ruski meji. Moskovsko »Utro Rosiji« se pritožuje, ker je toliko slovanskih

izdajalcev v Galiciji, ki obveščajo sovražnika o postojankah ruskih čet. Izdajalci so krivi, da se mora ruska armada umakniti. Druge ruske liste skrbijo usoda Galicije. Javnost pripravljajo, da se mora Galicija začasno izprazniti, ker so poslali Nemci v Galicijo velike čete. Ruski generalni štab mora zato izdelati nov vojni načrt.

RUSKE PRIPRAVE ZA IZPRAZNITEV GALICIJE.

Berlin. »Vossische Zeitung« poroča neposredno iz Petrograda: Zdaj ko je padel Przemysl, so pričeli Rusi tudi resno računati, da izgube Lvov. Iz popolnoma zanesljivega vira se tozadevno poroča: Rusko upravo galiških železnic so pravkar premestili iz Lvova v Proskurov. Ruske banke so 5. t. m. izstavljale le še brzojavne in nič več poštne nakaznice svojim lvovskim agenturam. V Lvov po ruskem generalnem štabu odposlani 12 vojnih slikarjem so naročili, naj prekinajo potovanje, odnosno naj se vrnejo v Petrograd. Sveti sinod je brzojavno ukazal, naj se vrne nazaj 62 v Galicijo odposlanih popov. V Petrogradu je 7. t. m. zborovalo naučno ministrstvo, ki je razpravljalo o odpoklicanju ruske naučne uprave iz zasedenih delov Galicije.

Bukarešt. Tukajšnji Rusom prijazni listi zagotavljajo, da je ukazal ruski vrhovni poveljnik, naj se izprazni Lvov. Pričakuje se, da avstrijske in nemške čete kmalu zasedejo Lvov.

× × ×

NEMŠKI LETALCI NAD VINDAVO.

Petrograd, 6. junija. (K. u.) Laski list »Kurceme« poroča: Nemški letalci letajo vsak dan nad Vindavo. Begunci, posebno judje, se od vseh strani vračajo v Libavo.

RUSI IZGNALI JUDE IZ GUBERNIJ KOVNO IN KURSK.

Kijev. (Kor. ur.) »Kijevska Misl« v Vilni dementira poročilo petrograjskih listov, da so preklicali odlok o izgonu judov s Kurškega in iz Kovna. Nasprotno je judom prepovedano bivati v trdnjavnem ozemlju Kovno. Iz gubernij Kovno in Kursk so izgnali 144.000 judov. Izgnali so jih v 24 urah, vsled česar je izgubljenih na stotine otrok. Latiški časopisi pozivajo Latiše, naj se polaste trgovine povsod, kjer so izgnali jude in Nemce.

IZ VARŠAVE.

Krakov. »Nowa Reforma« poroča iz Varšave: Uspehi zaveznikov v Galiciji so provzročili v Varšavi pravo paniko. Vojno ministrstvo je ukazalo, da vojaške osebe ne smejo s civilisti govoriti o vojaških zadevah. Varšavske poljske liste zaplenijo, če omenjajo poljske prostovoljne čete ruskega generala Ivanova. Vrednost ruskih papirjev je na varšavski borzi padla, vrednost avstrijskih kron je pa poskočila za 60 kopejk.

DOVOZ ŽIVIL V VARŠAVO ZAPRT.

Berlin. Iz Piotrkova se poroča: »Dziennik Narodowy« poroča iz Varšave, da so prekinili blagovni promet na železniških progah Perm - Bogoslaw - Koskav in Jnaesan - Suzia - Wiasma. Varšava je zato v nevarnosti, da jo popolnoma odrežejo od dovoza z živili.

× × ×

KJE JE RADKO DIMITRIJEV?

Montreal, 4. junija. »Gazette Lausanne« poroča: Neki sofijski prijatelj generala Radka Dimitrijeva je prejel od njega pismo, kjer piše, da leži v Petrogradu ranjen.

DIMITRIJEV O RUSKEM PORAZU.

Sofija. General Dimitrijev je pisal svojim tukajšnjim znancem, da je vedno odsvetoval napadati Karpate. Po njegovi sodbi bi bili morali Karpate le opazovati, glavna sila bi pa bila morala korakati v Slezijo.

× × ×

V RUSIJI SE BOJE NEMIROV.

Dunaj. »Wiedenski Kurjer Polski« poroča iz Sofije: Po poročilih, došlih iz Petrograda, se v Rusiji boje, da se mnenje prebivalstva izpremeni, ko izvedo o velikih ruskih porazih v Galiciji. Padec Przemysla je v Rusiji tem močnejše učinkoval, ker so kričali, da je padec trdnjave najvažnejše dejanje v celi ruski vojski. Gotova poročila, ki jih razširjajo časopisi, provzročajo velike nemire. Tajni ukazi v notranji državi so brez dvoma v zvezi s strahom pred vstajami.

× × ×

IZMENJAVA INVALIDNIH VOJNIH UJETNIKOV MED NEMCIJO IN RUSIJO.

Petrograd. (Kor. urad.) Petrograjska brzojavna agentura poroča: V zadnji uri se je izjalovila nameravana izmenjava invalidnih vojnih ujetnikov z Nemčijo radi zahtev Nemčije. Vsa pogajanja so zdaj ustavili. Wolffov urad pristavlja: To poročilo ni skozi in skozi točno: Nemška

vlada je iz človekoljubnih razlogov predlagala, naj bi vozili ujetnike po morju, da se izognejo naporni dolgotrajni vožnji po suhem. Ruska vlada je to odklonila. Pogajanja bodo najbrže še dolgo trajala, ker je udeležena tudi švedska vlada.

× × ×

DAROVİ RUSKE CARICE AVSTRIJSKIM VOJNIM UJETNIKOM.

Budimpešta. (Kor. ur.) Avstrijskim vojnim ujetnikom namenjene darove ruske carice je 7. t. m. prevzel odbor za podporo vojnih ujetnikov.

× × ×

IZNAJDITELJ 42 cm MOŽNARJEV ČASTNI DOKTOR BERLINSKEGA VSEUČILIŠČA.

Berlin, 9. junija. (K. u.) Iznajditelj 42 cm možnarjev major Maksimilijan Bauer je imenovan za častnega doktorja berlinskega vseučilišča.

Grški kralj operiran.

Atene, 5. junija. (Kor. urad. — Za kasnelo došlo.) »Agence d' Athenes« poroča: Profesor dr. baron pl. Eiselsberg je ob 9. uri dopoldne na kralju izvršil operacijo s krajevno anestezijo. Operacija, pri kateri se je odstranil del rebra, je popolnoma uspešna in jo je kralj dobro prestal. Po operaciji se je čutil kralj Konstantin olajšanega ter je kadil cigareto. Zdravniki in kraljeva okolica so se zadovoljivo izrazili o uspehu operacije, vendar bo zdravljenje dolgotrajno.

Atene, 5. junija zjutraj so grškega kralja Konstantina operirali. Odstranili so 7 cm rebra. Operacija je uspešna.

× × ×

Atene, 8. junija. (K. u.) Vročina kraljeva ni presegla 40.1. O polnoči je znašala vročina 39.6, žila 125, dihanje 26. Vročina trajno pada. Za danes zvečer zopet pričakujejo, da se bo vročina zvišala. Stanje je resno, a ne brezupno.

Pariz, 9. junija. (Kor. ur.) »Agence Havas« poroča: Grški princ in princezinja sta predvčerajšnjim preko Italije odpotovala na Grško.

Berlin, 9. junija. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Grškemu poslaniku je brzojavil grški dvorni maršal, da je padla 7. t. m. popoldne vročina na 38 stopinj.

Atene, 9. junija. (Kor. ur.) 7. junija ob 8. uri 20 minut zvečer. Kraljevo stanje se je izdatno izboljšalo. Vročina zvečer 38,2 stopinj; kralj je prenehal hljuvati in je pričel jesti.

Na morju.

FOMORSKI BOJ PRI GOTLANDU.

Kodanj. Na otoku Gotland v Vzhodnem morju so čuli v soboto popoldne okoli 11. uri 26 minut z jugovzhoda ljuto gromenje topov. V dveh minutah so našli do 50 strelcev. Nekaj ur prej so videli več vojnih ladij, a niso mogli razločiti, kateri državi da so pripadale.

Otok Gotland leži okoli 150 km od kurskega obrežja.

BOJI NA VZHODNEM MORJU.

Petrograd, 8. junija. (K. u.) Z merodajne strani se poroča: Dne 3. junija so opazile naše opazovalne čete in podmorski čolni, da sovražnik deluje blizu obrežja, posebno ob dohodih v riški (Riga) zaliv. Istočasno so se bližale sovražne torpedovke kot predstraže velikim ladjam od vhoda v zaliv. Dvignila so se sovražna letala, ki so napadla naše ladje, vendar brez uspeha, kajti noben strel ni zadel. Naša artiljerija je prepadla letala. Dne 4. junija se je sovražnik vnovič poizkušal približati obrežju, pa so ga napodili podmorski čolni, nakar se je umaknil. Istočasno so v Vzhodnem morju sovražni podmorski čolni napadli prevozni parnik »Jenisei« in ga potopili. 32 mož je rešenih.

MAJNIKA BILE 104 ANGLEŠKE LADJE TORPEDIRANE.

Rotterdam. »Courant« poroča: Od 1. do 30. majnika so bile torpedirane v angleških vodah 104 trgovske in obrežne ladje.

21 ANGLEŠKIH LADIJ POTOP-LJENIH.

London, 9. junija. (Kor. ur.) »Daily Chronicle« poroča, da je bilo minuli teden potopljenih 21 angleških ladij.

ŠEST SOVRAŽNIH LADIJ POTOPLJENIH.

London, 5. junija. Reuter poroča: Parnik »Jona«, 3344 ton, in jadenjača »Chrysopräs« sta bila v četrtek pri otoku Fair zadeta od torpeda. Moštvo je prišlo na otok Kirkwall. Dve jadrnici iz Lowestofta sta bili isti dan torpedirani v Severnem morju. Posadka je prišla v Lowestoft. Parnik »Intim« je bil torpediran pri Kap Lizardu in se je potopil. Posadka 40 mož se je rešila. V rokavskem kanalu je bil isti

dan potopljen parnik »Penfeld«. Moštvo se je rešilo.

POTOPLJEN ANGLEŠKI PARNIK »STAR OF WEST«.

London. (Kor. urad.) »Reuter« poroča: Neki nemški podmorski čoln je potopil angleški parnik »Star of West«. Posadko so izkrcali v Aberdeenu.

DVE ANGLEŠKI LADJI TORPEDIRANI.

London, 8. junija. (K. u.) Reuter poroča: Angleško ladjo »Sunlight« je ob irski obali torpediral nemški podmorski čoln. Posadka se je izkrcala v Quenstownu. Nemški podmorski čoln je torpediral ribiški parnik »Dromic«. Posadko so izkrcali v Peterheadu.

POTOPLJEN FRANCOSKI POLAGALEC MIN.

Pariz, 8. junija. (K. u.) »Agence Havas« poroča: V noči na 3. junija med 4. in 5. uro je zadel francoski polagalec min »Casablanca« ob vходу v nek zaliv Egejskega morja na mino. Poveljnika, enega častnika in 64 mornarjev je rešil nek angleški torpedni rušilec. Mogoče je, da so še ostali preživeli dosegli obrežje in se nahajajo v turškem ujetništvu.

PRESKRBOVANJE PODMORSKIH ČOLNOV NA ODPRTEM MORJU S KURIVOM.

Okolnost, da so nekateri nemški podmorski čolni zadnji čas dolgo ostajali v Severnem morju, v Rokavu in celo v Atlantiškem oceanu, je vzbudila domnevo, da so dobivali potrebno kurivo iz petrolejskih zalog, ki so si jih bili pred vojno pripravili na odprtem morju ali pa v kakih odljudnih kotih angleške, irske oziroma francoske obale. Tega mnenja je tudi revija »Petroleum World«, ki piše, da je čisto lahko mogoče, da so si Nemci pripravili petrolej v velikih posodah, ki so jih potopili na širokem morju. Posoda je razdeljena v več predelov, napolnjenih s petrolejem. Mesta, kjer so te shrambe potopljene, so označena s majhnimi bojami (na površju morja plavajočimi, praznimi, železnimi posodami), ki so pritrjene na shrambo in jim spozna pomen le, kdor ve za skrivnost. Kadar potrebujejo podmorski čoln ali kaka druga ladja petroleja, pride k taki boji, na katero so pritrjene gumijevе cevi, ki segajo v posamezne predele shrambe ter si po njej načrpa potrebno količino petroleja. Ko je predel izprazen, ga napolnijo zopet z morskovo vodo, da ostane shramba pod morskovo gladino in ne splava na vrh. Ko je vsa shramba prazna, pride ladja s petrolejem, izčrpa morskovo vodo in napolni posamezne predele zopet s petrolejem. Doslej se Angležem in Francozom še ni posrečilo, da bi našli tako shrambo, da si so že vsa morja in obale ob Franciji in angleških otokih skrbno preiskali.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Brezuspešni francoski napadi.

Berlin, 8. junija. (Kor. urad.) Uradno razglajajo:

Na vzhodnem robu višine Loretto se je popolnoma izjalovil sovražnikov napad. Ravno tako se je izjalovil sovražni napad južno od Neuville.

Napad severnozahodno od Boissons-a je ustavil naš protinapad.

Pri Ville aux Bois je imel sovražnik močne izgube ob brezuspešnem poizkusu, da zopet pribori majnika izgubljeno postojanko.

Najvišje vojno vodstvo.

Preosnova francoske vlade.

Haag. Pariški dopisnik »Telegraaf« poroča iz zanesljivega vira, da nameravajo izpremeniti francosko vlado. Mornariški minister Angagneur in notranji minister Malvy naj bi odstopila, minister bi pa postal Leon Bourgeois.

Zeppelinovi zrakoplovi nad Londonom.

Haag. Zeppelinovi zrakoplovi so ponoči 7. junija zopet pluli nad Essexom in pozneje nad Londonom. Nizozemski parnik »Princesz Juliane«, ki ga popravljajo, je komaj ušel, sicer bi ga bile uničile bombe; pet jih je namreč padlo le deset metrov od ladje v morje.

Nemčija pridržal Belgijo?

»Münchener Neueste Nachrichten« pišejo, da ni nobenega dvoma več, da bo Nemčija ob sklepu miru segla po Belgiji.

Avstralija postavi zadnjega moža na fronto.

London, 7. junija. (K. u.) Reuter poroča iz Melbourne: Avstralski domobranski minister je izjavil, da bo Avstralija poslala na fronto toliko pehotnih brigad, kolikor jih more sploh spraviti na noge.

Boj za Carigrad.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 9. junija. (Kor. ur.) Glavni stan poroča: Na dardanelski bojni črti pri Ariburnu je razrušila naša artiljerija neko sovražno postojanko, iz katere je metal sovražnik bombe na sosedne strelske järke. Anatolske baterije so včeraj uspešno obstreljevale sovražne čete, ki so se nahajale v okolici Sedil Bahra. Vzeta je bila neka sovražna baterija. Včeraj sta obstreljevali dve sovražni križarki kraj Ajanos, ki leži nasproti Mytilenovi; odpustili so nato parni čoln z vojniki v pristanišče, da bi vzeli in odvlekli vozila. Ko je čoln nasel na obrežju, ga je potopil ogenj umikajočih se vojnih ladij, ko so moštvo sprejeli na krov teh križark.

ANGLEŽI IN FRANCOZI IZGUBILI PRI ARIBURNU 2000 MRTVIH.

Carigrad, 9. junija. (Kor. ur.) Angleži in Francozi so izgubili v boju od 5. na 6. junija pri Ariburnu 2000 mrtvih. V zadnjih bojih pri Sedil Bahru so bile izgube veliko večje.

Boji na Kavkazu.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 4. junija. Generalni štab poroča 3. junija ob 11. uri ponoči:

V primorju dne 1. junija običajno streljanje. V smeri na Olti uspešna poizvedovanja naših čet. Pri mestu Kosrik so naše čete porazile turško kolono, kar je pa le krajevnega pomena. V smeri na Wan so naše čete kakor tudi okoli Čilkican Turke zasledovale in zasedle kraje Rakow in Zakh. Kmalu nato so v posrečenem boju zavrnilo Turke na jugu in zahodu.

Važne konference v Kragujevcu.

Budimpešta, 5. junija. »Pesti Hirlep« poroča iz Niša: Ministrski predsednik Pašić je včeraj odpotoval v Kragujevac, kjer se nahaja srbski prestolonaslednik in generalni štab. V Kragujevcu se bodo vršile zelo važne konference, ki so v zvezi z zunanjim položajem in z vojaškimi zadevami.

Hindenburg o položaju.

Hanover. Mestnemu ravnatelju Tram-mu je pisal te dni maršal Hindenburg: Moje misli se nahajajo večkrat v Hanovru. Kljub vojski živahno zasledujem v časopisu, kako mesto napreduje. Kako rad sem prav v tem času se izprehajal v svežem zelenju, toda zavraten nastop Italije je odgodil tako priljubljene mi izprehode. Vojško nastop Italije podaljša, a na izidu vojske se ne more nič več izpremeniti, o čemur sem trdno prepričan.

Razna poročila.

ANGOLSKI GUVERNER NAPADE NEMŠKO ZAHODNO AFRIKO.

London, 9. junija. (K. u.) »Daily News« poročajo iz Lizbone: Guvernerju v Angoli je ukazano, naj pripravi čete, ki naj zasedejo nemško južno zahodno Afriko.

ASQUITH O PRISTOPU ITALIJE K SPORAZUMU.

London, 9. junija. (Kor. ur.) V poslaniški zbornici je Asquith s kratko izjavo pozdravil pristop Italije k sporazumu.

REPUBLIKA SAN MARINO NI NAPOVEDALA VOJSKE.

Lugano. Poročilo, da bi bila ljudovlada San Marino tudi napovedala vojsko, ni resnično. Visoki svet države je izdal le oklic, v katerem izjavi, da resna ura državljanom ne nalaga vojne dolžnosti, a da naj vse store, da zmaga Italija.

LAKOTA V ALBANIJI.

Berlin. »Post« poroča preko nizozemske meje preko Drača: Radi italijanske blokade je nastala v Albaniji lakota. Essad paša in njegovi pristaši agitirajo spretno za Italijo.

ANGLEŠKE IZGUBE.

Rotterdam, 9. junija. (Kor. urad.) »Nieuwe Rotterdam Courant« poroča: Lista »Times« in »Daily Mail« opozarjata na današnji seznam izgub, ki obsega 5600 častnikov in vojakov, med njimi 1600 mrtvih. S prejšnjimi šestimi seznamami izgub znašajo vse izgube 913 častnikov in 20.000 mož.

ŠPANSKA SE ZANIMA ZA GIBRALTAR.

Genf. »Imparcial« poroča: Španska je prosila Anglijo, naj se uvedejo dogovori radi Gibraltarja.

Ljubljanske novice.

Ij Junaške smrti je padel na italijanskem bojišču podpolkovnik Pavel vitez Rizetti pl. Monte Trbuti. Truplo so prepeljali v Ljubljano in pokopali v skupni grob za padle častnike.

Ij Prisrčna prošnja. Višji predstojnik garnizijske bolnice s tem prisrčno prosi častito prebivalstvo, ki je svojo domoljubno darežljivost in pomočno požrtvovalnost vsedkar sijajno posvedočilo, naj mu blagoizvoli za okrevajoče častnike v tukajšnjem Marijanišču prepustiti večje število povrtnih stolov-pletenjakov (Korbstuhl).

Ij Samoumor na Gradu. Na Gradu se je obesil interniranec Anton Jelašič. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

Ij Nesreče. Josip Šajn iz Knežaka št. 34 se je peljal po državni cesti s kolesom. Izognil se je nekemu vozu, a med tem pripeljal vojaški avtomobil, ki ga je podrl. Šajn je težko poškodovan na glavi, obrazu in na nogah. — Brakovič Ivan iz Trviža pri Pazinu je tolkel po dinamični patroni, ki je razpočila in mu odtrgala na vsaki roki nekaj prstov. — Primic Iv. iz Lipnice pri Ovšišah je šel po naboru 5. t. m. domov. Podjetnik in posestnik Rok Debeljak iz Lipnice ga je tresel in vlekel za levo roko in mu jo je izpahnil. — Delavka Marija Jereb s Tržaške ceste je udarila siroto Viljama Kodela s ključem po levem očesu, ker je baje pretepal njeno hčerko. — Dolinšek Franc, delavec pri Fr. Kunstler v Litiji je potiskal desko v cirkularno žago. Deska je izpodletela na grči in potegnila roko pod ostrino. Odrezala mu je desno roko čez dlan. Nekoliko se še koža drži. Vse poškodovane so prepeljali v deželno bolnišnico.

Ij Samo danes in jutri v četrtek je senzacijski spored v »Kino Central« v deželnem gledališču. Včeraj predstav ni bilo, ker vlaka s filmi ni bilo v Ljubljano. Kakor že javljeno je na sporedu veliki dramatični filmski šestdesjanski igrokaz »Tema in nje last«. Film je predelan po slavnem romanu nemškega pisatelja Antona pl. Perfall, ki je eno največjih del nemške literature. Film je od začetka do konca izredno napet in zanimiv. Profesor dr. Viktor Casan je bil odličen zastopnik teorije o dedičnosti: »Anatomija zločina« se imenuje njegovo glavno delo, ki podaja vsebino njegovih študij. Njegova teoretična proučavanja so ga vedno in vedno zopet podžigala, da praktično preizkusi, če je mogoče, da se proti teoriji o dedičnosti s primerno vzgojo duše in telesa odstrani takimenovana dedična obremenjenost in tako temi iztrga njeno last. Poleg te velike drame je na sporedu 60 najnovejših kinematografskih posnetkov z bojišč, med temi Zeppelinov napad na Angleže in komična točka »Mali nadležnež«. Spored je dolg in trajajo predstave dve uri; začetek vsak dan ob 1/2 5., 1/2 7. in 1/2 9. uri. Kljub izrednemu sporedu podjetje ni zvišalo cen.

Ij Prve borovnice na trgu. Danes so bile na trgu prve letošnje črne jagode, katere so prodajali liter po 40 vin. Dovolj dragel!

Ij Poizkušen samoumor. V ponedeljek se je poizkušal v gozdu spodnji Rožnik usmrtiti neki 17letni trgovski učenec. Zabolodel se je z bodalcem v prsi. Nevarno ranjenega so prepeljali v bolnišnico.

Zasedanje hrvatskega sabora.

»Tagespost« poroča: Hrvatski sabor bo zboroval 1. julija. Predsedoval bo podpredsednik dr. Magdić. Nadalje poroča »Tagespost« iz Zagreba, da je iz hrvatske stranke prava izstopilo katoliško krilo, ki ga vodita poslanec dr. Milobar in vseučiliški profesor dr. Pazman.

Zagreb, 9. junija. (Kor. ur.) Sabor je sklican 14. t. m., da reši začasni proračun in da podaljša finančno pogodbo z Ogrsko do konca junija 1916.

Dnevne novice.

+ Imenovanja v mornarici. Pomorski praporščak v rezervi je postal Franc Seneković in Matija Blazina. Pomorski praporščak v pomorski brambi je postal kadet Anton Princ.

+ Odlikovanje. Podpolkovnik zbornega generalnega štaba Milan vitez Bleiweis Trsteniški je bil odlikovan z železnim križcem 2. vrste.

— Duhovniške zadeve iz krške škofije. Prestavljeni so bili č. gg.: Tomaž Köraus, kaplan v Špitalu, v Šmohor; Peter Domberger, kaplan v St. Vidu ob Glini, v Špital; Viljem Brožek, kaplan v St. Jakobu v Rožu, kot provizor v Gorje; Lovro Božič, kaplan pri Devici Mariji na jezeru, kot provizor v Apače; Alojzij Vauti, kaplan v Pliberku, kot provizor v Podlubeli; Vinko Razgoršek, kaplan v Tinjah,

kot provizor v Slovenji Šmihel. — Kot kaplani so bili nastavljeni č. gg. semeniški duhovniki: Ebenberger Jožef na Solkovec, Gril Pavel v St. Jakobu v Rožu, Grollergger Jan. v Greifenburgu, Kuchling Ivan v Tinjah, Mlinar Anton v Škocijanu, Müller Ignacij v Nem. Plajberku, Muri Ignacij v Guštanju, Sadolšek Ivan v Pliberku, Thoman Kazimir v Meiselding, Unterluggauer Boštjan v St. Petru v Kačji dolini in Vornik Matevž pri Devici Mariji na jezeru (Prevalje).

— Napad laškega zrakoplova »Città di Ferrara« na Reko je bil — kolikor se more sklepati iz uradnega poročila — namenjen tovarni torpedov in pa ladjedelnici »Danubius«. Obe tovarni se nahajata blizu istrske meje.

— Kobaridski dekan ni ustreljen. »G. V.« poroča, da vest italijanskih listov, kakor da bi bil dekan v Kobaridu ustreljen, ne odgovarja resnici. Mi smo dotično vest, ki smo jo prinesli v petkovi številki, posneli po nemških listih.

— Č. g. dr. Anton Jehart, o katerem so nekateri časniki pisali, da je mrtev, še živi. Dne 1. maja je pisal iz Čačaka svojim staršem pismo, ki je došlo k njim dne 2. junija.

— Umrli je v Gradcu samoborski sodnik dr. Rudolf pl. Horvat.

— Dobra letina se nam obeta. Deževalo je zadnje dni skoraj v celi državi, kar je na polje jako dobro vplivalo. Žeti prično na Ogrskem v dveh ali treh tednih. Zelo pride v poštev tudi srednja in zahodna Galicija, kjer so kmetje polje dobro obdelali. Strokovnjaki sodijo, da se pridela leta 1915 v Galiciji 50 odstotkov povprečne galiske žetve.

— Denarni promet z Gorico in Trstom. S poštним uradom v Gorici je dovoljen denarni promet do 300 K, s Trstom pa do 1000 kron.

— Smrtna kosa. Dne 29. majnika je umrl v Celovcu bivši mestni blagajnik velikovski in deželni poslanec Jožef Horner, star 77 let.

— Izredne doklade učiteljem na Češkem se bodo plačevale tudi v drugi polovici leta 1915, kakor je sklenila češka deželna upravna komisija. Sklep mora potrditi še cesar. Po izplačevanju doklad po 31. decembru 1915 more komisija šele sklepati, ko izjavi vlada, koliko da namerava prispevati.

— Prostovoljci. V Makarski v Dalmaciji se je v treh dneh prijavilo nad 400 moških, ki niso bili pri prebiranju potrjeni, za prostovoljce, da branijo morskobrežje. Sestavlja se že prostovoljska četa, kateri bo poveljeval bivši poslanec Klarič.

— Zopet čeden vojaški dobavitelj. V Plznu so zaprli čevljarja Vaclava Trak, ki je izdeloval za erar čevlje, ki so imeli papirnate podplate.

— Županstva, pozor! Leta 1842. v Celju rojeni in tje kaj pristojni potnik Nikolaj Halm se kladi po tostranski državni polovici ter pri raznih županstvih izvalja denar na račun svoje domovne občine. Županstva se opozarjajo, da, ako se navedenec še kje pojavi, naj se mu razen nujne potrebe ne daje ničesar, marveč naj se z njim postopa po odgonskih predpisih.

— Konec mednarodne družbe za promet spalnih voz. Nemški generalni komisar v Belgiji je podredil mednarodno družbo za promet s spalnimi vozovi prisilni upravi.

— Uporaba čresla. Poljedelsko ministvo ne more dati nikakega zagotovila glede prevzetja čresla, ki bi ga utegnili napraviti nekateri lastniki gozdov. V tem oziru bi se bilo obrniti neposredno na tovarnarje za strojárke in usnjarske izdelke, odnosno na »Häute- und Lederzentrale, akcijska družba, Dunaj I., Aspernplatz 4« ali pa na dotične trgovske in obrtniške zbornice.

Časopis namenjen vojnim ujetnikom. V ujetniškem taboru Ohrdruf na Turinškem, kjer biva nad 20.000 vojnih ujetnikov, izdaja poveljstvo tednik »Le Journal du Camp d'Ohrdruff«. Urejujejo list ujeti francoski pisatelji; stavijo ga ujeti francoski stavci in prodajajo ga tudi francoski ujetniki. List je leposloven.

— Nova odredba o uporabi krušnih in močnih kart na Češkem. Deželni zakonik objavlja naredbo cesarskega namestnika, po kateri imajo karte za kruh in moko, izdane na Češkem, Moravskem in Zgornjem Avstrijskem vzajemno veljavo v teh treh deželah samo za kruh. Družine, katere imajo več kakor 2 kg, največ pa 7 kg moke na eno glavo (splošno, ne torej na mesec), dobijo, dokler zaloge njih uporabi dovoljene množice ne padejo na ali pod 2 kg, zmanjšane krušnice, a smejo za to tedensko 50 gr moke za slehernega družinskega člana porabiti. Družine, katere imajo več kakor 7 kg moke na eno glavo, ne bodo dobile toliko časa nobenih krušnih kart, dokler ne pade zaloge njih uporabi dovoljene množice na 7 kg na eno glavo. Kdor svoje v tem zmislu prevelike zaloge z dovoljenjem policijskih uradov proda in se pri dotični krušni komisiji izkaže, da je

: Naročaite „Slovenca“ :

svoj preostanek nad 7 kg, oziroma 2 kg prodal, dobi zopet karte, in sicer v prvem slučaju zmanjšane, v zadnjem pa ne zmanjšane.

— **Moka in kruh v Brnu.** Brnski Tagbote poroča: V Brnu je izčrpana za zdaj vsa pšenična, ječmenova in koruzna moka. Pošiljatev koruze ni prišla, ker železniške proge niso proste. Posledica tega je, da se sedaj prodaja čista ržena moka, pomešana z otrobi, ki pa ni nič kaj vabljiva. Bajse se bo pozneje do žetve prodajala čista koruzna moka, kadar namreč pride z Dunaja, kjer leži na postajah. — Tagesbote ve tudi povedati, da bodo cene kruhu poskočile. In to vsled tega, ker je že danes koruzna moka dražja kakor čista pšenična moka nulk. Prebivalstvo naj s temi fakti računa.

— **Prelat in kanonik Alfred Poninski umrl.** V Kostelcu na Kujavah je umrl eden najbolj popularnih in najbolj vplivnih duhovnikov na ruskem Poljskem, prelät in kanonik Alfred Poninski. Ni je bilo ne socialne, ne politične, ne narodne akcije, katere bi se ne bil udeležil. Stal je na čelu najvažnejših poljskih organizacij. Dvakrat so mu ponudili nadškofijski sedež v Poznaniu, ali vselej ga je skromno odklonil. Zato pa je bil zaupni prijatelj obeh nadškofov dr. Stublenskega in dr. Likovskega in jima stal vedno na strani z dobrim svetom.

ANTIUVARJAT KATOLIŠKE BUKVAR-NE V LJUBLJANI

ima na razpolago po skrajno nizkih cenah: Fellöcker, Beligions-Büchlein für den ersten Unterricht. Linz 1872 4. nat., vez. 30 vin.

Egerer, Handbuch für den katechetischen Unterricht. Salzburg 1862. Vez. 30 vin. Zollner, Fünf Wehen der Zeit, in fünf Fastenpredigten dargestellt. Regensburg 1873. Broš. 60 vin.

Albrecht, Handbuch der Philosophie für Gymnasien. Mainz 1844. Vez. 60 vin.

Wunderlich, Lehrbuch der Geographie. Breslau 1863. Vez. 60 vin.

Wohlmann-Zollner, Festtagspredigten. Regensburg 1871. Broš. 1 K 80 vin.

Thomas a Kempis, Die Nachfolge Christi. 4. natis. Leipzig 1848. Eleganta izdaja z umetniškimi vinjetami vez. 4 K.

Disch, Konzilien-Lexikon, enthaltend: sämtliche General-, National-, Provinzial- und Partikular-Konzilien. Augsburg 1843. Vez. 2 K 40 vin.

Kellerman, Predigten auf die Sonn- und Festtage des Jahres. 1. Bd. Event. bis Ostern. Münster 1830. Vez. 80 vin.

Tanner, Bildung des Geistlichen durch Geistesübungen. Einsiedeln 1834. 2. zv., vez. 1 K 60 vin.

Theophilus Presbyter, Ascetische und moralische Blumenlese. Geist heiliger Männer. Schaffhausen 1865. 2. zv., vez.

Kaltschmidt, Vollständiges stamm- und sinnverwandtschaftliches Gesamtwörterbuch der deutschen Sprache. Nördlingen 1850. 2. nat., vez. 4 K.

Patiss, Predigten auf verschiedene Feste. 1. in 3. zv. Innsbruck 1855. 3. nat. Broš. 1 K 60 vin.

Laselve, Sonntagspredigten. Augsburg 1778. 2. zv., vez. 1 K 60 vin.

Aichner, Compendium iuris ecclesiastici. 3. nat. Brixinae 1870. Vez. 80 vin.

Thomas, Biblia sacra. Vindobonae 1760. 6. zv., vez. 3 K.

Müller, Theologia moralis. Vindobonae 1878. 3. zv., 3. nat., vez. 3 K.

Klofutar, Commentarius in evangelium S. Matthaei. Vienne 1866. Eleg. vez. 3 K., broš. 2 K.

Klofutar, Commentarius in evangelium sancti Joannis. Vienne 1862. Eleg. vez. 3 krone, broš. 2 K.

Klofutar, Commentarius in epistolam s. apostoli Pauli ad Romanos. Labaci 1889. Broš. 2 K.

Anleitung zur christlichen Vollkommenheit nach den heiligsten Mustern Jesu und Maria. 2. zv., vez. 1 K 60 vin. Wien 1827.

Gassner, Handbuch der Pastoral. 2. zv. in suplimen, vez. v 4 knjige. Salzburg 1868. Vez. 4 K.

1 steklenica 20 dinarjev. Naročila po povzetju.

Kupi se dobro ohranjeno

KOLO

Pismene ponudbe sprejema uprava „Slovenca“ pod št. 1165. 1165 (3)

Sobe v Kamniku

z opravo za letovišče

se takoj oddajo. - Poizve se: Resljeva cesta št. 30, Ljubljana. 1190 3

Kopališče Kamnik na Kranjskem.

1166 V vili Louise in v vili Johanna se dobe zasebno

boljše sobe za tuje

in begunce v najem. Lega in razgled krasen.

Louise in Ivana Praschniker, Kamnik.

Potrži neizmerne žalosti, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem pretresujočo vest, da je naša iskrenoljubljena, dobra soproga, oziroma mati, sestra in svakinja, gospa

Josipina Globočnik

danes ob 3. zjutraj po mukepolni bolezni, previdena s tolažili svete vere, bogu vdana preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v četrtek dne 10. t. m. ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Ljubljana, 9. rožnika 1915.

Jernej Globočnik, soprog. — Helena in Amalija Franké, hčerki. — Leo in Milko Franké, zeta. — Metka in Majda, vnukinji.

Brez posebnega naznanila.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Več lepih

1188

brejih krav

se zamenja za klavno živino pri

Vnovčevalnici za živino v Ljubljani, Dunajska cesta št. 29.

Trgovskega sotrudnika, kontoristinjo, trafikantinjo in učenca

sprejme tvrdka Oton Homan v Radovljici. Reflektantje naj pošljejo prepis izpričeval, navedejo zahteve in čas vstopa. 1192 3

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljnate portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji 3409

DAVORIN ROVŠEK

prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Kolodvorska ulica 34a.

ANTON BOČ

barvarija in kemična pralnica Ljubljana, Selenburgova ul. 6

Dela se izvršujejo tudi na Glinah št. 46. Nizke cene! Točna in solidna postrežba!

Obstoj tvrdke že čez 50 let.

Zaradi pozne sezije

se prodaja, kar je še v zalogi damskih in otroških slamnikov pod tovarniško ceno

v modnem salonu

Stuchly-Maschke

Ljubljana

Židovska ulica 3.

Dvorski trg 1.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1913. K 170.217.149— Stanje garancijskih fondov koncem leta 1913. K 43.424.496.17 V letu 1913. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232.66

Kdor namerava življenjsko zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštnine prosto.

2171 Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Peter Kozina & Co.

Tovarna čevljev v Tržiču na Gorenjskem

Prodaja svoje lastne izdelke na debelo in drobno

v Ljubljani, Breg nasproti sv. Jakoba mostu

Dolniska glavica 8.000.000 K.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Rezer. fondi okroglo 1.000.000 K.

Poslovnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 1. razred IV. c. kr. avstr. razredne loterije.

Sprejema kot član avstrijskega konzorcija prijave za subskripcijo

Zrebanje 8. in 10. junija t. l.

Cena: 1/4 srečka . K 40 1/4 srečke . K 10 1/2 srečke . K 20 1/2 srečke . K 5

5 1/2 % vojnega avstrijskega posojila iz leta 1915. po originalnih pogojih.

Subskripcija se vrši do 29. maja t. l.

1058

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.